

La calor accelera el col·lapse de la gorgònia roja al Montgrí i les Illes Medes

La recerca constata que un augment de 2 °C avança dues setmanes la reproducció i redueix l'èxit de les larves

Un estudi amb observació al Parc Natural de les Illes Medes i el Baix Ter ha permès descobrir que el canvi climàtic altera el cicle de la gorgònia roja. El treball fet per científics de l'Institut de Ciències del Mar (ICM-CSIC) evidencia que un augment de 2 °C avança dues setmanes la reproducció i empitjora l'èxit de les larves. L'impacte de l'increment de temperatura més els cicles recurrents d'onades de calor està accelerant el col·lapse de les poblacions de la gorgònia roja. Les gorgònies són un espècie de corall tou essencial per a la biodiversitat marina. Com els arbres en els boscos terrestres, estructuren l'hàbitat i són espais de refugi i de cria per a una elevada diversitat d'espècies. Els científics treballen per preservar-les. A la mateixa àrea es va comprovar recentment el bon funcionament d'una tècnica per a restaurar boscos de gorgònies. Però al mateix temps, els efectes del canvi climàtic avancen. Comporta l'arribada de les temperatures més càlides de la primavera i aquest fenomen té efectes mesurables en espècies marines. L'estudi publicat a la revista *Global Change Biology* revela que l'increment de dos graus centígrads pot avançar dues setmanes el procés reproductiu de la gorgònia roja (*Paramuricea clavata*), una espècie clau perquè aporta estructura i refugi i afavoreix la biodiversitat dels fons marins. La recerca posa el focus en els canvis fenològics, és a dir, l'alteració del calendari de processos biològics crítics com la reproducció, vinculats a l'avançament de condicions primaverals. Les autores principals són Núria Viladrich i Cristina Linares, de la Facultat de Biologia i l'IRBio de la Universitat de Barcelona, i Joaquim Garrabou, de l'Institut de Ciències del Mar (ICM-CSIC). Segons Núria Viladrich, investigadora postdoctoral Beatriu de Pinós i primera autora de l'estudi, el treball "revela que un augment de dos graus fa avançar dues setmanes el moment d'alliberament de les larves de gorgònia" i constata "aquest descobriment s'ha pogut confirmar mitjançant observacions al mar al Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter, i amb experiments al laboratori». Detalla que l'avançament de la reproducció té conseqüències negatives: "redueix la biomassa larvària, cosa que fa que tinguin menys energia, augmenta la mortalitat de les larves i provoca que tinguin menys èxit a l'hora de fixar-se al fons marí, cosa que pot limitar la recuperació de l'espècie davant d'esdeveniments de mortalitat massiva». Joaquim Garrabou, investidor del ICM-CSIC deixa clar que "l'impacte negatiu de l'augment de la temperatura en el cicle reproductor, juntament amb la recurrència dels impactes de les onades de calor, està accelerant el col·lapse de les poblacions de la gorgònia roja". Els investigadors alerten que aquest impacte sobre el cicle reproductor se suma als efectes d'esdeveniments extrems com les onades de calor, i remarquen la necessitat de monitorar aquests canvis en espècies que actuen com a "arquitectes" dels fons marins, perquè poden comprometre la viabilitat de les poblacions i la biodiversitat dels ecosistemes costaners. «L'escalfament global està alterant profundament la biodiversitat, però fins ara la major part de la recerca s'ha centrat en els impactes directes dels episodis extrems de temperatura», detalla la catedràtica Cristina Linares, del Departament de Biologia Evolutiva, Ecologia i Ciències Ambientals de la UB. La investigadora detalla que "cada vegada és més evident que el canvi climàtic està avançant l'entrada de les temperatures més càlides de la primavera en molts ecosistemes" i que "els canvis fenològics associats al canvi climàtic afecten de manera decisiva la conservació de les poblacions però, malgrat l'interès científic que han despertat els darrers anys, els seus efectes sobre les espècies marines encara són poc coneguts». Un altre estudi publicat recentment amb observacions a les Illes Medes demostra l'eficàcia d'una nova tècnica per restaurar boscos de gorgònies

<https://www.diaridegirona.cat/baix-emporda/2026/03/04/calor-accelera-collapse-gorgonia-roja-126706672.html>